

**Правовий механізм вирішення суперечок
у Вінницькому надлісництві філії «Центральний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»**

Право користуватися природними об'єктами закріплено у ст. 13 Конституції України, де чітко визначено, що «земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією. Кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону».

Право вільно перебувати в лісах визначено у ст. 7 Лісового кодексу України (далі ЛК України) – «Ліси, які знаходяться в межах території України, є об'єктами права власності Українського народу. Ліси можуть перебувати в державній, комунальній та приватній власності». Слід зазначити, що надання у користування мисливських угідь жодним чином не впливає на право власності на ліс. Ліси залишаються у державній власності, тому громадяни мають право вільного доступу та перебування у лісі. Також громадяни мають право на використання лісових ресурсів для власного споживання.

Право громадян на використання лісових ресурсів визначено у ст. 66 ЛК України – «Громадяни мають право в лісах державної та комунальної власності, а також за згодою власника в лісах приватної власності вільно перебувати, безоплатно без видачі спеціального дозволу збирати для власного споживання дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби тощо, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами України».

Місцеве населення має безперешкодний доступ до лісу з можливістю збирання грибів, ягід, трав для власних потреб, рекреації, випасання худоби. Доступ може бути обмежений у випадку стихійного лиха, пожежі чи інших випадках передбачених законодавством. Місцеві громади також мають можливість оскаржувати дії підприємства, якщо воно зачіпає їх права.

Також ця стаття визначає умови користування лісовими ресурсами, де, зокрема, зазначено, що «Громадяни під час здійснення загального використання лісових ресурсів зобов'язані виконувати вимоги пожежної безпеки в лісах, користуватися лісовими ресурсами, зазначеними у частині першій цієї статті, способами і в обсягах, що не завдають шкоди відтворенню цих ресурсів, не погіршують санітарного стану лісів».

Певні обмеження перебування у лісі можуть бути обумовлені вимогами пожежної безпеки, зокрема у пожежонебезпечний період. Обмеження встановлюються уповноваженими на це органами державної влади.

Також, виключно з міркувань безпеки, можуть бути застосовані певні обмеження на перебування у лісі під час проведення полювання.

Полювання проводиться у чітко встановлений період в межах, визначених для цього в мисливських угіддях. Строки полювання визначені у ст. 19 Закону України «Про мисливське господарство та полювання». Конкретна дата відкриття та закриття полювання на певний вид мисливських тварин, дні полювання протягом тижня та порядок його здійснення, а також норма добування мисливських тварин визначаються користувачем мисливських угідь у межах строків, визначених цим Законом, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями та доводяться користувачами мисливських угідь до відома громадськості.

Питання, пов'язані з вільним доступом до водойм (для відпочинку, купання, плавання на човнах, любительського рибальства, водопою тварин), регламентуються Водним кодексом України (далі ВК України) та іншими нормативно-правовими актами. Зокрема у ст. 47 ВК України зазначено, що «Загальне водокористування здійснюється громадянами для задоволення їх потреб (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство, водопій тварин, забір води з водних об'єктів без застосування споруд або технічних пристроїв та з криниць) безкоштовно, без закріплення водних об'єктів за окремими особами та без надання відповідних дозволів».

Також у зазначеній статті вказано, що обмеження загального водокористування можуть застосовуватись з метою охорони життя і здоров'я громадян, охорони навколишнього природного середовища та з інших передбачених законодавством підстав уповноваженими на це органами державної влади та місцевого самоврядування. Місцеві ради зобов'язані повідомляти населення про встановлені ними правила, що обмежують загальне водокористування.

Так, ст. 51 ВК України визначено порядок користування водними об'єктами, що надані в оренду, й чітко визначено, що водні об'єкти надаються в користування на умовах оренди без обмеження права загального водокористування, крім випадків, визначених законом.

Орендарі водного об'єкта зобов'язані передбачити місця для безоплатного забезпечення права громадян на загальне водокористування (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство тощо).

При визначенні таких місць перевага надається традиційно розташованим місцям масового відпочинку.

У межах населених пунктів забороняється обмеження будь-яких видів загального водокористування, крім випадків, визначених законом.

Заборона загального водокористування водними об'єктами, наданими в користування на умовах оренди, та їх нецільове використання є підставою для розірвання договору оренди.

Підсумовуючи вищенаведені норми законодавства, наголошуємо, що громадяни мають право вільно перебувати в лісах державної та комунальної власності, безоплатно без видачі спеціального дозволу збирати для власного споживання дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби. Вільний доступ громадян до лісів та водойм гарантується законодавством України, а обмеження на перебування у лісі можуть бути встановлені виключно у визначеному законодавством порядку уповноваженими на це органами державної влади та місцевого самоврядування, зважаючи на необхідність забезпечення безпеки громадян та захисту лісу (рослин і тварин). Певні обмеження на перебування у лісі можуть бути застосовані під час проведення полювання. Конкретна дата відкриття та закриття полювання на певний вид мисливських тварин, дні полювання протягом тижня та порядок його здійснення, визначаються користувачем мисливських угідь (за погодженням із відповідним органом виконавчої влади у межах строків, визначених законодавством) та доводиться до відома громадськості.

Стосовно водойм ще раз зазначаємо, що купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство, водопій тварин, забір води з водних об'єктів без застосування споруд або технічних пристроїв для громадян є безкоштовним і не потребує надання дозволів.

Обмеження можуть застосовуватись з метою охорони життя і здоров'я громадян, охорони навколишнього природного середовища та з інших передбачених законодавством підстав уповноваженими на це органами державної влади та місцевого самоврядування.

Місцеві ради зобов'язані повідомляти населення про встановлені ними правила, що обмежують загальне водокористування.

Вінницьке надлісництво створює всі необхідні умови місцевому населенню та туристам для збирання та власного споживання дикорослих трав'яних рослини, квітів, ягід, горіхів, грибів. З цією метою було здійснене протипожежне патрулювання та маршрутне чергування лісової охорони. При потребі надається медична та транспортна допомога. Плата за збір ягід і грибів для власних потреб не встановлюється. Також законодавством дозволяється безоплатне розміщення в лісах приватних пасік.

При вирішенні спірних ситуацій підприємство намагатиметься їх вирішувати без залучення правоохоронних органів або звернень до суду. У випадках неможливості їх вирішення даним шляхом, підприємство буде керуватися чинними нормативно-правовими актами (Лісовим кодексом України, Земельним кодексом України, порядок звернень громадян і т.д.)

Під час процедури вирішення суперечок на території де вона виникла припиняється будь-яка господарська діяльність підприємства, якщо це не суперечить чинному законодавству та основним цілям підприємства.

Начальник

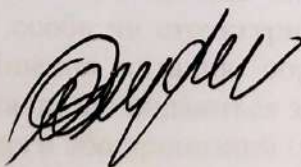

Олександр СТАНІСЛАВОВ

ГРАФІК
особистого прийому громадян
начальником, заступником начальника Вінницького надлісництва філії
«Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Посада, прізвище, ім'я, по батькові	Дні прийому	Години прийому	Адреса
Начальник Вінницького надлісництва Станіславов Олександр Володимирович	Перший та третій вівторок місяця	9.00-12.00 год.	вул. Пирогова, 26 м. Вінниця
Помічник начальника Вінницького надлісництва Дорош Олександр Серафимович	Другий та четвертий вівторок місяця	9.00-12.00 год	вул. Пирогова, 26 м. Вінниця

Начальник

Олександр СТАНІСЛАВОВ

ПОРЯДОК
особистого прийому громадян у Вінницькому надлісництві
філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

1. Цей Порядок визначає основні вимоги до організації та проведення особистого прийому громадян у Вінницькому надлісництві філії «Центральний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – Вінницьке надлісництво).

2. Особи, які здійснюють особистий прийом громадян, у своїй діяльності керуються Конституцією України, Законом України «Про звернення громадян», іншими нормативно-правовими актами.

3. Особистий прийом громадян проводиться у спеціально визначених приміщеннях лише у дні та години, визначені Графіком особистого прийому громадян.

4. Особи, які не є громадянами України і перебувають в Україні на законних підставах, користуються таким самим правом на звернення щодо особистого прийому, як і громадяни України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

5. Особистий прийом громадян, нагороджених орденом Героїв Небесної Сотні, громадян, яким присвоєно звання Герой України, інших осіб, які мають особливі заслуги перед державою, осіб з інвалідністю, жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», учасників бойових дій проводиться першочергово.

6. Під час звернення на особистий прийом з'ясовуються прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання громадянина, зміст порушеного питання, до яких органів він звертався і яке було прийнято рішення, визначається особа чи структурний підрозділ, до компетенції якої (якого) належить вирішення питання, порушеного заявником, вивчаються документи, інші матеріали, що подаються заявником для обґрунтування своєї заяви (клопотання), скарги або пропозиції (зауваження).

7. Не допускається з'ясування відомостей про особу громадянина, якщо такі відомості не стосуються змісту порушених у зверненні питань.

8. У записі на особистий прийом може бути відмовлено з таких підстав:

- якщо порушене питання розглядалось в ДП «Ліси України» або філії «Центральний лісовий офіс» та було вирішено по суті;
- якщо звернення з приводу оскарження рішення було подане з порушенням строків, визначених статтею 17 Закону України «Про звернення громадян».

Забороняється відмова громадянину на особистий прийом з посиланням на політичні погляди, партійну належність, стать, вік, віросповідання, національність, незнання державної мови тощо.

9. При відмові в особистому прийомі громадянину надаються відповідні роз'яснення та причини відмови.

відповідні роз'яснення та причини відмови.

10. Під час особистого прийому громадянин зобов'язаний пред'явити документ, що посвідчує його особу. У разі відсутності такого документа або відмови його пред'явити громадянин не допускається до особистого прийому.

11. Під час особистого прийому громадян можуть брати участь їх представники, повноваження яких оформлені в установленому законодавством порядку, та/або особи, які перебувають у родинних стосунках з такими громадянами і мають документи, що посвідчують їхні особи та підтверджують повноваження.

Присутність сторонніх осіб під час проведення особистого прийому не допускається.

12. Під час особистого прийому громадян розглядається питання по суті, надається відповідно до законодавства обґрунтоване роз'яснення та вживається заходи щодо усунення порушень (за їх наявності).

13. Якщо вирішити порушені в усному зверненні громадянина питання безпосередньо під час прийому неможливо, воно розглядається у тому ж порядку, що й письмове звернення. Про результати такого розгляду громадянинові за його згодою надається усна або письмова відповідь.

14. Для забезпечення кваліфікованого роз'яснення поставлених громадянином питань можуть залучатися до їх розгляду працівники відповідних структурних підрозділів філії «Центральний лісовий офіс» або отримувати від них необхідну інформацію.

15. Відповідь на звернення, подане під час особистого прийому, надається за підписом особи, яка здійснювала цей прийом.

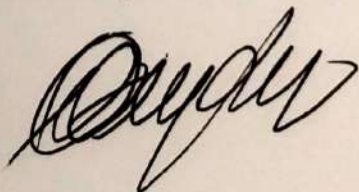
16. Письмові та усні звернення (пропозиції, заяви і скарги), подані під час особистого прийому, передаються для реєстрації.

17. Відомості щодо кожного заявника та інформація про прийняте під час особистого прийому рішення вносяться до системи електронного документообігу.

18. У разі, якщо заявник після проведення особистого прийому не вимагає письмової відповіді, вона не надається.

Облік прийому громадян та контроль строків розгляду звернень, прийнятих під час особистого прийому, здійснюються документознавицею філії «Центральний лісовий офіс».

Начальник

Олександр СТАНІСЛАВОВ